

İngilizce Hazırlık Programı Kalite Güvencesi Sistemi

Yönetim Sistemi:

İngilizce Hazırlık Programı öğrencileri ilgili fakülte ve okullarındaki eğitim dili İngilizce olan akademik çalışmalarına hazırlar. Bu amaca uygun olarak programda 9 Öğretim Birimi, 1 Sınav Hazırlama Birimi (SHB) ve bir de Öğretim Görevlisi Eğitim Birimi bulunmaktadır. Her birimin başında da o birimdeki öğretim görevlilerinin çalışmalarını koordine eden ve o birime bağlı öğrencilerle yakından çalışan bir Birim Başkanı vardır. Öğrencilere dil öğrenme süreçlerinde yakından destek olabilmeyi sağlamak için öğretim görevlileri Öğretim Birimleri altında gruplandırılmışlardır. Ölçme ve değerlendirmenin uluslararası standartlara ve beklentilere uygun yöntemlerle gerçekleştirilebilmesi için bir SHB bulunmaktadır. SHB’nde her seviye için o seviyedeki ölçme değerlendirme sistemlerini geliştirmek, geçerliliği ve güvenilirliği yüksek seviyede ve de adil sınavlar hazırlamaktan sorumlu bir görevli vardır. Öğretim Görevlisi Eğitim Birimi ise öğretim görevlilerinin mesleki gelişimlerine çeşitli kurslar sunarak destek verir. Cambridge’in yetkili eğitim merkezi olan bu birim DELTA (Diploma in English Language Teaching) kursunu da üniversitenin öğretim görevlilerine burslu olarak sunmaktadır. Ayrıca hizmetiçi eğitim programı olan ELTC (English Language Teaching Course) kursu da alana yeni başlamış ya da akademik İngilizce öğretme deneyimi kısıtlı olan öğretim elemanlarına sunulmaktadır. Hazırlık Programının yönetimsel yapısı <http://prep.bilkent.edu.tr/en/program-structure/> adresinde görülebilir.

Hazırlık Programının stratejik planı hem programın hem de üniversitenin misyonu doğrultusunda hazırlanmıştır. Hali hazırda üzerinde çalışılmakta olan plan **Ek.1**’de görülebilir. Programın yönetim kadrosu her akademik yıl sonunda stratejik plan üzerinden giderek hedefler açısından değerlendirmelerde ve gerekli yönlendirmelerde bulunur. Stratejik planlamada dış paydaşların görüşleri de önem taşımaktadır. Program müdürü Senato toplantılarına katılır ve bu sayede tüm akademik birim dekan ve müdürleriyle direk ilişkisi vardır. Ayrıca üniversite dışındaki paydaşların da geri bildirimlerde bulunabileceği bir e-posta adresi <http://prep.bilkent.edu.tr/iletisim/> mevcuttur. Ayrıca Merkezi Evrak Müdürlüğünden de dilekçe vermeleri mümkündür. Bu geri bildirimler günlük bazda değerlendirilerek eylemler alınır.

Eğitim Programı ve Öğrenci Çıktıları:

Eğitim Programında her düzeyde ve Hazırlık Programı sonunda öğrencilerin sahip olmaları gereken bilgi ve beceriler ‘öğrenci çıktıları’ olarak listelenmiştir.

Eğitim Programında her düzey ve Hazırlık Programı sonu çıktıları CEFR (Avrupa Birliği Ortak Dil Çerçeve Programı) düzeylerine göre belirlenmiş ve program sonu çıktıları CEFR B2 düzeyine bağlanmıştır (**Ek.2**). Tüm öğrenci çıktı beklentileri Hazırlık Programı öğrencileri ile Elektronik Öğrenme Platformlarında detaylı olarak paylaşılmaktadır (**Ek.3**). Hazırlık Programı tüm düzey ve bölüme geçince alınacak 2 temel zorunlu İngilizce dersinin 4 ana dil beceri çıktıları poster halinde tüm Hazırlık Programı sınıf duvarlarında yine öğrencilerle paylaşılmaktadır (**Ek.4**).

Hazırlık Programında dersler 8 ya da 13 haftalık dönemlerden oluşmaktadır. Her dönem başında öğretim görevlileri öğrenci çıktıları doğrultusunda seçilmiş olan ders kitaplarındaki konuları ve de bu kitapların içermediği ancak öğrenci çıktılarında bulunan konuları içeren 8

hafta ya da 13 haftalık bir plan çıkarırlar. Öğretim görevlileri bu plandan hem kendisi için hem de öğrencileri için birer versiyon hazırlayarak onlarla elektronik ortamda paylaşır (Ek.5). Bu plan günlük ve haftalık olarak işlenecek olan öğrenci çıktıları ve kullanılacak kaynakları gösterir. Öğrenci ihtiyaçlarına göre günlük bazda güncellemeler yapılır. Öğrenci çıktıları doğrultusunda ders hazırlama beklentileri de Öğretmen El Kitabında öğretim görevlileriyle paylaşılmıştır (Ek.6).

Hazırlık programında öğrenim ve öğretim aşağıdaki sistemler aracılığıyla değerlendirilir ve desteklenir:

- a. Sınıf Temsilcisi Toplantıları: İngilizce Hazırlık Programı'ndaki öğrencilerin fikirlerini ve önceliklerini dile getirmeleri için bir forum oluşturmak, programın bütün üyeleri arasında iletişimi zenginleştirmektir. Görevini yerine getirebilmesi için her sınıf temsilcisine özel bir eğitim ve sorumluluklarının neler olduğunu anlatan yazılı ilkeler verilir. Bu toplantılar düzenli olarak yapılmaktadır ve müfredat, sınavlar, ödev portföyü, sınıf materyalleri ve ekipmanlar gibi her konuda sınıf temsilcileri görüşlerini dile getirirler. Bunlar bir araya getirilerek öne çıkan konularla ilgili aciliyetine göre eylem alınır. (Ek.7)
- b. Birim Başkanı Sınıf Ziyaretleri: Birim Başkanları her 8 ya da 13 haftalık ders süreci başında sınıfları ziyaret ederek gözlemlerde bulunurlar ve daha sonrasında bu gözlemlerini sınıftan sorumlu öğretim görevlileriyle paylaşarak her öğrenci için eylem planı çıkarırlar. Bu eylem planları sınıf öğretmeni tarafından öğrencileri sınıf içi ve sınıf dışı çalışmalarını desteklemekte kullanılır. Bu gözlemlerde kullanılan formlar Ek.8'de görülebilir.
- c. İngilizce Hazırlık Programı Öğrenim Değerlendirme Sistemi: Öğrencilerin isim belirtmeden yaptıkları öğrenim değerlendirmesi, ders dönemi içinde gerçekleştirilen bir değerlendirme sistemiyle desteklenir. Bu değerlendirmede öğrenim yaşantıları ve gereksinimleri ile ilgili sorular sorulur ve yanıtlara göre öğrenim kalitesini ve etkinliğini artırmak amacıyla öğretim görevlileri sınıflarıyla iletişim kurar (Ek.9).
- d. Öğrencilerin Öğrenim Değerlendirmeleri: Üniversitenin bir uygulaması olarak öğrencilere derslerini ve öğretim görevlilerini değerlendirme olanağı sunulur. Her bir ders döneminin sonuna yaklaşırken öğrencilere internet üzerinden bir anket verilir ve ankette dersleri ve öğretim görevlileri ile ilgili birtakım soruları yanıtlamaları istenir. Birim Başkanları anket sonuçlarını her öğretim görevlisi ile gözden geçirir ve eğer varsa üzerinde çalışılması gereken alanları belirlerler.
- e. Öğretim Görevlisi Ders Raporları: Her 8 haftalık ders bitiminde öğretim görevlileri yine yukarıdaki konuları içeren raporlar yazarlar ve birim başkanları bunları derleyerek öne çıkan konuları öncelik sırasıyla bir eylem planına koyar.
- f. Öğretim görevlisi- Birim Başkanı toplantıları: Bu toplantılar 8 haftalık derslerle en az 2, 13 haftalık derslerde ise en az 3 kere yapılır ve her sınıf bazında gerekli görülen eylemler sınıf profiline, ihtiyaçlarına ve sınav notlarına bakılarak alınır.
- g. Öğrenci Destek Programları: Girdikleri sınavların sonuçlarına göre öğrencilere sınıf dışında da destek olmak ve bireysel çalışmalarını yönlendirmek için haftalık ders programlarına eklenmiş çalıştaylar, seminerler ve kulüp çalışmaları

gibi faaliyetler bulunmaktadır. Verilen bu tarz seminerlerin listesi **Ek.10'**da görülebilir. Ayrıca hem sınıf öğretmenleri hem de Öğretim Birimi başkanı tarafından gerek görüldüğünde, düzenli öğretim saatlerine ek olarak, öğrencilere bireysel, küçük gruplar ya da tüm sınıf olarak ek öğretim saatleri konur ve bireysel çalışma planları çıkarılır. Bu bilgiler öğrenci kılavuzlarında da mevcuttur.

<http://prep.bilkent.edu.tr/data/kilavuzlar/2020-2021-ogrenci-kilavuzu.pdf>,
<http://prep.bilkent.edu.tr/data/kilavuzlar/2020-2021-student-handbook.pdf>

- h. Yaz Dönemi Öğrenim ve Öğretim Geliştirme Çalışmaları: Yukarıdaki kaynaklardan gelen geri bildirimler doğrultusunda çalışma grupları yaratılır ve bir sonraki akademik yıl için gerekli düzenlemeler, geliştirmeler gerçekleştirilir. Yaz döneminde kurulan çalışma gruplarının çalışma alanlarına ilişkin örnekler **Ek.11'**de görülebilir.

Ölçme ve Değerlendirme:

İngilizce Hazırlık Programı'nda SHB bütün sınavların (ara sınavlar, düzey bitirme ve yeterlik sınavı) teknik özelliklerini detaylı olarak belirlemektedir. **Ek.12'**de Temel düzeyin kur atlama sınavı teknik özellikleri örnek olarak verilmiştir. Her bölüm ve soru tipinin teknik özellikleri soru sayısı, çoktan seçmeli, açık uçlu, metin kaynakları, gereken kelime bilgi veya yapı bilgisi, yönergeler gibi bilgileri içerir.

Programın her düzey içi ve sonu ile program sonu öğrenci çıktılarının müfredat hedefleri doğrultusunda doğru ölçme adına her düzeyde tüm beceriler için detaylı bir 'Ölçme ve Değerlendirme Matrisi' vardır (**Ek.13**). Matris her düzeyde ilgili becerilerin hangi yöntem (ara sınav, ödev portföyü, düzey sonu sınavı vb.) ile değerlendirileceğini belirtir. SHB ve öğretim görevlileri hazırladıkları tüm ölçme değerlendirme araçlarını bu matrise göre hazırlarlar. Böylece sınavların hem düzeyler arası hem de yıldan yıla paralelliği sağlanmaktadır. Bu matrisler sayesinde öğrenciler de sınavların nasıl olacağını önceden tüm detaylarıyla öğrenirler. Ayrıca öğretmenler için ödev portföyü hazırlama ve değerlendirme, öğrenciler için de ödev portföyü dokümanları mevcuttur (**Ek.14**).

Her sınavdan sonra açık uçlu tüm sorular için standartlaşma toplantıları yapılır. SHB'ndeki görevlilerin seçtiği örnek öğrenci cevaplarının öğretim görevlileriyle birlikte üzerinden gidilir ve tüm öğretim görevlilerinin beklentileri ve standartları anlayarak paralel değerlendirmelerde bulunmaları sağlanır (**Ek.15**).

Öğrencilerin, Hazırlık Programı muafiyetlerine kurumsal olarak verilen İngilizce Yeterlik sınavı ile karar verilir. CEFR uzmanları ile çalışılarak İngilizce Yeterlik Sınavı'nın CEFR B2 seviyesine ilişkilendirme çalışmaları yapılmış ve sınavların B2 düzeyinde olduğunun bilimsel güvenilirliği sağlanmıştır (**Ek.16- 16.1. ve 16.2** COPE sınavı için yapılmış çalışmaları, **Ek.16.3-16.5** güncel PAE – Proficiency in Academic English sınavı için yapılmış çalışmaları göstermektedir). Ayrıca düzenli olarak sınavın güvenilirlik ve geçerliliği bilimsel olarak takip edilmekte ve incelenmektedir (**Ek.17**). Bu inceleme sonucunda ölçmesi gereken beceriyi doğru bir şekilde ölçmediği gözlemlenen soru iptal edilir. Ayrıca her sınav sonrası öğretim görevlileriyle yapılan toplantılarda da sınavlarla ilgili geri bildirimler toplanır. İstatistiki

analizler ve geri bildirimler söz konusu sınavın bir sonraki kullanımında eğer varsa problemleri soruların düzeltilmesi için de kullanılır.

Öğrencilerin Hazırlık Programı bitiminde aldıkları İngilizce Yeterlik Sınavı puanları ile ilk akademik dönem ve ilk sene sonu ortalamaları (GPA) ve Bölüm İngilizce derslerinden aldıkları notlar arasındaki korelasyon çalışmaları tüm öğrenciler ve farklı fakülte ve bölümler için yapılır. Diğer bir deyişle, sınavın kestirimsel geçerliliğine bakılır (**Ek.18**).

Öğretim Görevlileri:

Öğretim görevlilerini desteklemek amacıyla sunulan sistemler aşağıdaki gibidir.

- a. Öğretim Görevlisi İstihdamı: Hem yabancı uyruklu hem de Türk öğretim görevlisi istihdamında YÖK'ün ilgili yönetmeliği takip edilir. Ancak Türk öğretim görevlileri istihdamında aranana dil puanı üniversitemiz Senatosunun kararıyla YÖK'ün önerdiği YDS 70 puandan 90 puana çıkartılmıştır.
- b. Oryantasyon: Her yeni öğretim görevlisi 1 haftalık yoğun bir oryantasyon programından geçer (**Ek.19**). Bu program yeni başlayanların öğretim sistemini, öğrenci profilini ve ihtiyaçlarını ve de onlardan beklentileri anlamalarına yardımcı olur.
- c. Yeni Öğretim Görevlisi Destek Programı: Bu programda yeni öğretim görevlileriyle düzenli olarak toplantılar ve eğitimler yapılarak programın beklentileri paylaşılır ve desteğe ihtiyaç duydukları alanlarla ilgili eğitimler düzenlenir (**Ek.20**).
- d. Mesleki Gelişim Sistemi: Her öğretim görevlisi her sene başında bir sene öncesinde aldığı geri bildirimler doğrultusunda kendini geliştirmek istediği bir alan seçer ve Öğretim Birimi Başkanıyla beraber onun üzerinde tüm yıl boyunca çalışır. Niteliğine göre yıl içinde birden fazla alan üzerinde de çalışılabilir (**Ek.21**). Bu sistem öğretim görevlilerinin sürekli olarak kendilerini geliştirmelerini ve öğrenci ihtiyaçlarını daha iyi karşılayabilmek için eğitimde yeni teknik ve yöntemleri öğrenmelerini sağlar. Bu sistemin bir parçası olarak Birim Başkanları her öğretim görevlisinin dersini her yıl gözlemlerler.
- e. Yıllık Değerlendirme Sistemi: Her akademik yıl sonunda öğretim görevlileri kendilerine verilen form aracılığıyla tüm akademik yıl ile ilgili görüşlerini dile getirirler. Form doldurulduktan sonra Birim Başkanlarıyla toplantılar yaparlar ve formda belirtilen konuları (performansları, desteğe ihtiyaç duydukları alanlar, hedefleri vs.) konuşup bir sonraki yıl için hedefler belirlerler (**Ek.22**).
- f. Eğitimler: Her yıl düzenli olarak öğretim görevlilerine eğitim imkanları yaratılır. Bunlar yurtdışından gelen konuşmacılardan akran sunumlarına kadar çeşitlilik göstermektedir (**Ek.23**). Bu eğitimler öğretim görevlilerinin alan bilgilerini güncel tutmalarını sağlar.